

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

S Ante P

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

Sordido as: sordidū facio: sēdo. Aug. lib. j. confes. Di-
lata est ita q mundatio mea: quasi necesse esset ut ad
huc sordidarer si viverem.

Sorex animal paruum a sono vocis quē rodendo facit.
Uide in dictione: Suis. Hinc souceus a um: et So-
nicinus a um. Unde Soricinos dōtes dixit Plaur.

Soro: dicta est q qñ seorsum a sua stirpe nascit: sepaf qz
ab ea domo in qua oritur: et in aliā familiā transgredi-
tar: vel soroz quasi diuersa sorte orta.

Sororius dicitur est cui soroz mea nup sit. Similiter fra-
ter et sororis filius sororius dicitur.

Sororie: puellarā mame vocant cū intumescunt.
Soros grece: apud nos aceruus siue cumulus dicitur.

Unde Serapis quasi soros apis.

Sors a serie dicitur s'm Tar. ponit p fortuito alicui rei
euentu. Qñ Sorsio: verbū. Aliquādo pro fatali ne-
cessitate. Virg. Hic erit illis sorte tulit. Quid sit
sors Aug. in psal. Interpretatione ostēdit his verbis
Sors est res in dubitatione humana diuinā indicas
voluntatem. Nam et sortes miserunt apostoli: electi
sunt duo iudicio humano: et electus de duobus iudi-
cis diuino. Unde scribitur. Cecidit sors super Da-
uidam. Ponitur ergo sors pro gratia qua saluamur:
quia in sortem non est electio: sed voluntas dei. Nā
vbi dicitur. Iste faciet: ille non faciet: merita considerā-
tur: et vbi merita considerantur electio est: non sors.

Quomā autē deus nulla merita nostra inuenit: sorte
volūtas sue nos saluos fecit: quia voluit: non quia
digni sumus. Nec est sors. Unde in actibus aposto-
licis. Quia exultinasti donum dei pecunia compara-
ri: non est tibi pars neqz sors in fide hac: id est grā nō
pines ad illaz gratiā quā gratis oēs accepimus. Et
sortes ex pmissione dei ptes hereditatis vocant: que
populo sunt distribute. Unde tribu leui scepum est
nō habere sorte inter fratres suos: q ex eorum deci-
mis sustentaret. Hinc sors dicitur patrimoniu. Unde
confortes et confortia: qui aliqd patrimoniu simul ha-
bent. Et sors summa est siue caput et prima pecunia
que cōfertur in societate: ut inde lucrū fiat. Tereu. in
adel. Hic mihi etiā de sorte nunc venio in dubiū: hoc
est de pcedo quo empta erat fiducia. Unde cōsortes
qui tantūdem sortis attulerāt ad societate: quantum
ille cum quo est societas. Item sors est fatalis neces-
sitas siue parce: q ita vincitūqz sortitū sit ut ipse vo-
luerunt. Virg. Hic erit illis sorte tulit. Item di-
citur iudicium. Idem. Nec vero he siue sorte dare si-
ne iudice sedes. Tractum ex romano more. Non em
iudiebatur: cause nisi per sorte ordinat: nā quo tem-
pore cause agebantur: conueniebant omnes: et ex sor-
te dierum ordinem accipiebant: puta q post triginta
dies causas suas exqueretur. Item Successio ut in
hymno. Et cum dies abcesserit: nocteqz sors redue-
rit: mudi p abstinentiā ipsi canamus gloriā.

Sorilegus penul. cor. qui p sortes futura pgnūciat et q
per sorte aliquid eligit. Hinc sortilegiū.

Sorsio: iris: sortes facio: siue p sortes aliquid recipio: et
sorte aliquid consequor. Lactā. lib. vii. Qñ apparet
homine q eo vitur immortalē sortitū esse conditionē.

Sueto. in Aug. Ex stirpe macedoniā sortitus. Aliqñ
Sortiri significat disponere: Virg. Sic fata deū rep-
sortitur voluitqz vices sic vertitur ordo.

Sortito penul. pdu. aduerbium qualitatē significat ex
sorte Dof. li. car. Lupis et agnis qnto sortito obtigit

Sospes generis cōmunis: qñuis Sospita femininū ha-
beat. Et nō solum qui feruatur. i. saluus est sospes di-
citur: sed etiam qui feruat. Unde Ennius sospitē pro
feruatore posuit.

Sospitalis: q sospitatē dat. Plau. in pseu. Quis est qui
morā occupato molestā obulit q tibi ospitalis fuit.

Sospito as: penul. cor. incolumē seruo. Luuius. libro. j.

Propicius suam semp sospirat progeniē.

Sosia: nomen viri propiū apud comicos.

Sotratus fuit vir Reginita Laodomantis filius.

Soter: ut Lice. in ver. acti. iiii. inquit vno verbo expri-
mi nō potest: cum eum significet qui salutem dedit.

Soteria salus: soterion salutare dicitur.

Sotularis: calceus. Hiero. contra Iouinia. Legimus
quendam apud romanos nobilem cum cū amici ar-
guerent quare vrozem formosam et castam et diuitem
repudiasset protendisse pedem et dixisse eis: Et hic so-
tularis quez cernitis videtur vobis nouus et elegas:
sed nemo scit ppter me vbi me pemat.

S Ante P

Spado: et eunuchus grece dicti omnes sunt in nullo dif-
ferētes: nisi q elegantius et magis atticū est eunuchū
q spadonem dicere. Sit autem Spado ab οπαδω
quod est aufero: euellō: q ab eo pars maxima virilit-
tatis auferatur.

Spadix teste Hel. lib. ii. est auulsua palma ternes cui
fructus: B ē palmes. Est et color. Virg. li. ii. ge. Lupa-
riatqz totis aiolus pect: honesti Spadices glauciqz

Spadicus penultima. pducta color qui et pbenicus: id
est coccinus: q non sit dissimilis fructui palme arbo-
ris nondum sole incocto.

Spera: latine globus: et id est qd ex omni exteriorē par-
te rotundum apparet. Nonnunqz etiā Sphera cuius
ph. aspirato scribit. Nā grece σφαιρα dicta: ut Et-
sebius lib. ppara. quasi sphaera: hoc est corp⁹ ethereū
Danil. Angit sphaera totū pcingit olympū. Hic
Sphera est species qdā in rotūdo cōformata oibus
ex partibus equalis apparet. Quis diminutiū est
Sperula et spherula: parua rotūditas.

Spartha: lacus in atropatia: in quo sales nascuntur et cō-
gelantur.

Spargapiles: fuit teste Herodoto fili⁹ Tomyris mas-
sagetarum regine.

Sparta. et sparta es: eadē est que et Lacedemon vides
Laconie in peloponneso: Sparto Pboronei filio: q
eā cōdidit appellata Sparta. fuit autē ciuitas gre-
cie insignis: q diu cū arbenicibus grauiā bella gessit:
q Lycurgi legib⁹ optime instituta fuit. Ab ea dicti sūt
Spartiate: sparte: et Spartani: Spartiata legim⁹ in
lib. Dacab. romanis fuisse confederatos. Virgil.
Teloces sparte catulos acereqz molossus Dalce fero
pingui. Idē. Virginitas habitūqz ceres et virginis
arma Spartane. σπαρτη latine filia: linea carpeta:
rij siue rubrica trāferri pot. Suidas. σπαρτη σχο-
ρια σπαρτη ηπολις τωρ λακεδαμονιω ο-
απο τω ηνο σπαρτιος ηο και σπαρτη τωρ.

Spartacus famosus gladiator fuit ex thracia oriū dus.
roboze animi et corporis stans: q vna cuius Libyso et
enomao effracto Lētuli ludo gladiatorio cū. lxx. gla-
diatoribus erupit capua manuqz seruoꝝ cōgregata:
quasi iusto exercitu cōparato bellā ingens excitant:
sed victus a Crasso fuit. De quo Luc. Et simili cau-
sa caderes qua spartacus hostis.

Sparteae sunt vitē filia ad maioris sumē pecunias capiē-
das. Nā moꝝ em receptacula variis noibus appella-
ta fuere. Nā ut facci: facculi: faccelli: crumene scorce
et mātice et marsupia: ita filci: fiscine et fiscelle.

Spartum: genus herbe apud hispanos frequētis. Qui-
dam latini banc Benitam interpretant. A spartum
fit sparteus a um.

Sparus seu sparum: telum rusticum in modum pedis
recuruum. Virgilius libro. r. Agrestiqz manus ar-
mat sparus. Sal. Sed ex omniū copia circiter quar-
ta pars militaribus armis instructa: ceteri ut quosqz
calus armauerat sparis aut lanceis: alij psecutos sis-
des portabat. fectus. Spara parvissimi generis sūt

sacula a spargendo dicta: quod passim pugnando spergeret
 Lucil. Tū spara: tū murices portant tragula porro.
 Spargo ia si sum: passim aliquid iacto. Virg. Jam con-
 nu petat: et pedis? quod spargat arenā. Et spargere ster-
 nere. Idē. Spargite humū folijs. Quod guratis infu-
 dere. Idem Spargit rara vngula rozes sanguinis.
 Quod madefacere. An ad spgere dicimus. Solebat
 em veteres vt nos quoque facimus aqua corpus pur-
 gationis causa madefacere: dijs inferis sacrificaturi.
 Quis cōposita sunt Aspigo Consigo. Col. lib. 2. u.
 Stercore vel palea cōspigo humū ante diuinā. i. p.
 fecre spgito. Disigo diuerse spgo. Lactā. li. iij. Ubi
 animus in multa dispulsus: huc atq; illuc diuagat. Cir-
 cūspgo. Pl. li. xvij. Hicq; se purificātes solēnter aq;
 circūspgi. Insigo: intus vel valde spargo. Resper-
 go satis bene spargo. Luuius li. j. Ne sanguine se ne-
 fando loceri generis respergeret. Col. li. j. deinde cuz
 hūctū rectoriū inaruiturū amurca respergit.
 Spaltici dicunt quod aliqd intus cōsumum est. Pl. li.
 xvij. Tremulis spalticis exlētibus.
 Spaticus dicitur quasi maligno spū correptus: qui in ali-
 quo loco neq; p̄sistere sed subito mouet. Pl. li. xvij.
 Neq; expanescentibus repente: nec spaticis rursus
 torpētibus: nec sup somnos sentura effundat.
 Spata: a σπατ (scilicet) scindo vel dilacero: vel ab σπατω quod
 cuello: siue euagino significat. Apuleius. Militaris
 et sacramenti genū od amissam spatā verebat.
 Spatula: siue spatulā diminutiū a spates: dicitur ramus
 vel folium palme. Spates em ramus palme vocat a
 quo pendit balani: hoc est palmule siue palma.
 Spatiū non solum de loco dicitur: sed etiam de tempore.
 Cice. lib. ij. ad Herē. Spatiū ita cōsiderat: satis ne
 longū fuerit ad eā rem transigēdā: scierit ne satis ad
 p̄ficiendū spaciū futurum.
 Spatio: spaciū eo. Virg. lib. j. Heor. Tū comix ple-
 na pluuia vocat improba voce. Et sola in sicca secum
 spaciā arena. Et spaciari est intra certū spaciū deam
 bulare. Idē. Aut ante ora deū pingues spaciatur ad
 aras. Festus. Spaciatorē p̄rratore potuit Laro.
 Speciosus: si etiam apud antiquos in vlti fuit: quod videre
 significat. Unde Augures specierat: hoc est inspicere
 aues dicebantur. Ennius. Cōa epulo postq; spexit.
 Eius cōpositus tū vitur. Aspicio: Cōspicio: Circū-
 spicio: D̄spicio: dispicio: inspicio: sp̄spicio: p̄spicio:
 p̄spicio: respicio: introspectio: suspicio: et transpicio.
 Specto as: frequētatiū significat sepe seu fixe intueor
 Lactā. lib. ij. Spectare nos celum deus voluit vtiq;
 nō frustra. Et refert ad omnia: sed pp̄ie ad voluntatē.
 An spectacula dicta sunt. Interdū Approbo. Cice.
 li. v. ut. Non igit ex singulis vocib; philosophi spe-
 ctādū sunt. An et spectatores pecunie dicunt quod eā p̄-
 bāt. Interdū caueo: inspicio. Plau. Spectādū ne ti-
 bi anulū det neq; roget. Interdū Tēdo: et q̄n respiciē-
 do tēdo: vt apd Cice. Ad extremū si ad p̄ncipē patrie
 spectabit: patrie salutē antepones salutē p̄is. Quin-
 tilia. Et quod ad pessimū spectat cunctū miserabilis sis
 oportet vt amator esse videaris. Interdū Cōparare
 Virg. Si ad viculā spectes nihil est quod pocula laudes
 Spectatores qui ad ludos spectandi causa conueniunt
 Plau. Hūc spectatores iouis sumi causa clare plau-
 dire. Et spectatores. pbatores dicit. Terf. i. Eu. Cū
 meipsum nois Gelegans formārū spectatoz stem.
 Spectabilis: spectatione dignus: et quasi admirationē di-
 gnus. Apul. Iubet p̄strui pulchrū et spectabile currū
 Spectatus. pbatus: cuius scilicet spectata iam virtus
 est. Virg. Sunt nobis fortia bello Deccora: sunt ani-
 mi et rebus spectata iuuentus.
 Spectaculū dicitur id quod spectatur: hoc est ludi qui
 spectantur. Virg. Nocte pluit tota: redeunt specta-
 cula mane. Luuius lib. j. Indici deinde finitimo spe-

etaculū iubet. Aliquādo dicitur ipsa spectatio. Cice.
 S graue acerūq; spectaculū. Aliqñ locus vnde spe-
 ctatur. Sue. De spectaculo exortatus descendit. Lu-
 uius. Tum primū Lirco qui maximus dicit designa-
 tus est locus: diuisa loca patrib; eq̄tib; vt specta-
 cula sibi quisq; faceret forā appellati.
 Species: effigies: facies: vel imago. Cice. li. j. offi. Que
 autem specie quadam vtilitatis: hanc greci ideam vo-
 cant. Et in top. In diuisione formārū quas greci ide-
 as vocant: nostri si qui hec forte tractant species ap-
 pellant. Itē Lelar in com. iij. Auxiliariq; quib; ad
 pugnā non multū Crassus confidebat telisq; submi-
 nistrandū: et ad oppugnationē pugnantium preberent
 id est demonstrationē siue simulationē p̄teritum et
 quali velamentū. Quisq; species sumitur p̄ aspectu et
 re visa. Virg. Non tulit hanc speciem furia mente
 chorebus. Quandoq; p̄ pulchritudine seu de formi-
 tate a speciedo. Unde dicitur Speciosus forma q̄
 filijs hominū. Et species vt diffinitur a dialectico: est
 que dicit de pluribus differētib; numero: vt homo
 est species: qm̄ de Socrate et Platone: et alius nō spe-
 cie: sed numero differētib; p̄dicatur. Sed eā ratio-
 nem ita appellat: quod multorum collectio vna quasi
 visione comprehendatur. Nam genus est quod p̄dicitur
 de pluribus differētib; specie: vt animal quod
 de homine/quo/asinio et huiusmodi dicitur: que spe-
 cie differant. Quandoq; species sumitur p̄o aroma-
 tib;. Diacrob; libro vltimo satur. Species et acres
 et calide superficiem cum apponunt exulcerant. Die
 ronymus in Lañ. Domelia dicit. Aromata quides
 species esse: sed non simpliciter. Addidit em species
 pigmentozū. Martianus iureconsul. Species per-
 tinentes ad vccigal: Cynnamosmū: piper longum: p̄-
 per album. Sic dicitur vicus speciaris a speciebus
 arabis peregrinitq;
 Specialis et hoc speciale significat non tam particulare
 q̄ proprium: et veluti peculiare sicut ait Jul. Capi.
 Diacrianoz familiā id speciale sp̄ habuisse vt Alexā-
 drū magnū in auro et argēto exculptū semg haberēt.
 Speciatim aduerbiū: significat particulariter.
 Specificus a umq; est particulare.
 Speciosus: pulcher. Semper enim in bonum accipit
 Quis species medium vocabulū sit. Virg. Neq; em
 specie fama vt mouet: hoc est nec p̄senti deformitate
 nec rumore mor futuro: sic et Formosus licet forma
 indifferenter ponatur.
 Specimen penul. cor. experimentū: probatio: siue exem-
 plar. Nam est illud parum quod in mercibus empro-
 ri ostendi solet: vt in pannis: vel degustatio in escule-
 tis. Cice. in Tusc. Quid illud num dubitas quin spe-
 cimen nature capi debeat ex optima quaq; natura.
 Aug. li. xvj. de ciui. dei. Terf. et hoc eoz supplicium
 futuri iudicij diuini specimen fuit.
 Specula et accipitur p̄ loco edito et eminenti vñ aliqd
 longe videri et speculari potest: siue sit mons siue tur-
 ris: siue lapis: siue arbor: siue quod aliud eminet. Virg.
 Specula de mōtis in altū Deferat. Quid? In spe-
 culis omnis abydos erat. Est et specula diminutiū a
 spe: et significat paruum spem quod fit blandimenti cau-
 sa. Cice. Lelio. Hac tñ oblectabar specula. f. cullia.
 Et em a res recula: ita a spes specula fit.
 Speculum in quod aspiciunt: ac speciem. i. imaginem
 nostram contemplantur quod datum nobis a natura
 fuit: vt nosmetipsos nosceremus: et formosi deuitare
 mus infamiam: de formis redimendūz sciremus esse
 virtutibus qui quod corpori deesset: sicut socrates mo-
 nebat adolefcentes.
 Speculare: et per apocopen Specular et specularium:
 idem quod speculum. Interdū ponitur p̄ vitrectos

siue pro oculariis: ut pote olim facta e speculari lapi-
de transluendo: nunc autē e vitreis orbibus vel tessel-
lis plumbo iunctis. *Sp.* Specularia et vela que fri-
goris causa vel imbrium in domo sunt instrumento
domus non contineri. *L.* assius existimavit. *Iuuenia.*
Que veitur clauo latis specularibus antro. *Specu-*
laris autem lapis dicitur: q̄ ad speculi similitudi-
nem luceat atq; imaginem reddat. *S.* inditur in tenuis-
simas cruistas. *Pl.* *D.*ulti alucaria e speculari la-
pide fecere: ve operantes intus spectarent. *I.*dem li.
xxvj. *In* arabia quos esse lapidem vitri modo tras-
luciduz quo vtuntur pro specularibus. *Iuda* auctor
est Speculariorum vsum clarum transmittitium lum-
men memoria sua pro diuise scribit *Seneca* in episto-
lis. *Qui* item de *Scipione* ait: q̄ non in cadorū suū
latis specularibus diem admiserit. *Phar.* *Hi*bernus
oblecta notis specularia puras *Admittit* soles: et si-
ne fece dies.

Speculo a specula fit: quasi e specula prospecto vel vt
videat iudico. *Unde* speculatores qui e specula aspici-
unt: vel in bello ante exercitum explorandi gratia
mitti solent. *Per* translationem speculari ponitur p
seruari e exacte considerare. *Quo* compositū *Pre-*
speculoq; est ante speculo. *Sueto* de *Celsa*. *Exer-*
citum neq; per insidiosa itinera duxit vnq; nisi pre-
speculatus locorum situs.

Specus a specio. *Est* em vt in pble. *Plutar.* inq; locus
vnde despicitur e inde spectacula dicuntur. *Unde* et
specula dicta est. *Et* dicimus specus us: e specus ci-
tam masculini q; feminini generis. *Similiter* specus
oris neutri generis p spelunca: que a grecis *Speleā.*
Un *Cirg.* ad imitationem grecorū *Spelea* ferarū di-
cit. *Hel.* lib. vj. *Sole* medio e arido ac flagranti spe-
cum quandā nactus remotam latebrosamq; penero
Dora. lib. iij. car. *Que* nemora aut quos ago: in spe-
cus. *Inuenit* etiā hec specus: hoc specū e hoc specu. e
in plurali *be spee.* *Deriuus* docet specus apud ma-
iores tribus generū fuisse quod hodie in numero sin-
gulari tribus tñ vtuntur casibus. *In* plurali a gene-
re mascul. habet omnes casus.

Specium. *Instrumentū* teres e paruum quo medici ad
reptandā vulnerū ac fistularū viam vel pfunditatem
vtunt. *Pacu.* *Et* medici faciūt qui prius specio vul-
nus reptant. *Fit* autem a specio.

Specillum diminutiū: paruum specium. *Loz.* *Cel.* lib.
v. *Ante* omnia specillum dimitti in fistulas conuenit
vt quo sedat: e q̄ alte pueniat scire possimus. *Hinc*
auricularium specillum dicitur: quod curādis aurib⁹
adhibetur. *Est* et specillum instrumentū quo oculos
inungimus. *Pl.* lib. vii. *L.* *Julius* medicus duz in-
ungit specillum per oculum trahens. *Cel.* libro. vj.
Specillo sup oculum inducatur.

Speleum: a nostris dicit spelunca. *Cirg.* *Lertum* est in
sylvis inter spelea ferarū *Dalle* pati.

Spectra: simulachra. *Cice.* *Lat.* *His* autē spectris etiā
si oculis possent ferri. i. imaginibus mentis.

Spera: vide supra: quia scribit cum dicitur sphaera.

Sperma artis: grecum est e latine Semen dicitur: gene-
rale ad omnia semina.

Sperno is: speui speui fastidio despicio. *Antiqui* etiā
spemere pro separare posuerunt. *Ennius.* *Ius* atq;
equū se a malis spernit. *pcul.* *Hinc* fit compositum.
Desperno: qd̄ est valde sperno. *Var.* *Domo* ridicu-
lus e ab omni pube despretus.

Spes spei: e speres is: antiqui prulerunt. *Var.* *Quib⁹*
suam deteget ipse amcam e sese speribus tactet suis
Unde aspere quasi sine spe: e psperere. *In* spe. *In*
plurali habet omnes casus: e maxime spes: e speb⁹.
Hiero. in li. *Dacha.* *Moli* extolli vanis spebus. *Est*
autē spes opinio futurorū. *Refertur* q; ad mala q̄

ad bona. *Hui⁹* diminutiū est specula: de quo supra.
Et compositum *Esperes* sine spe.

Spero speras: ad dolorem et ad voluptatem refertur.
Cirg. *Hinc* ego si potui tantum sperare dolozi. *Et*
perferre soroz potero. *Sperare* inquit id est futurum
opinari siue timere. *Pl.* lib. ij. *Sperato:* largior. p
uentus. *Hinc* bene spero e male spero. *Aliquando*
Sperare est existimare: seu credere. *Et* tam de present
q̄ de preterito dicitur: *De* present. *Quint.* *Facilis* ve
animaduertere vos spero defensionis mee curus est.
De preterito. *I.*dem. *Et* innocentiam quidem puelle
satis vt spero defendimus. *Hinc* speratum veteres
dicebant cum qui vxorem petir: e *Sperata:* virginē
que petitur. *Afranius.* *Curre* et nuncia venire e me:
cum speratam adducere vt videat puellam. *Dost.* q̄
sponsio facta erat: nō sperata sed vel dicta vel pa-
cta: vel sponsa vocabatur. *A* spero fit compositum
Desperor: et desperatus.

Sperchius: fluvius *Thessalie* que *Delion* mons effun-
dit: e velocissimo cursu defluit in sinū *Aleacū.*

Speusippus: philosophus *arbenicis* *Platonis* ex so-
rore nepos: qui octo annos *Platonice* schole fuit.
Ferūt hūc semio consecrū sibi mortē cōsciuisse mero-
re impulsū. *Plutarchus* dō scribit illū pediculis
effervescentibus interrisse. *Primum* inuenit quo pa-
cto er gracilioribus lignis fierent vasa capacia.

Spesica panes dicitur sunt a festinatione *σπευδω* em
grece significat festino.

Sphaera: vide in dictione *spera.* *Suidas.* *σφαῖρα* αει-
βολοσ τασ λεσφαῖρας ευρεσιν αρχυαλισ
η κερκυρα υραμλιατην παυστικαση αλλα
ροου θυαλαρα ασηνησ. *p*illa luforia etiā po-
nitur sphaeristerion locus vbi luditur.

Sphaeristerium: locus balnei specie rotunda in quo va-
ria exercitacionū genera veteres habuere. *Pl.* in epi-
stolis. *Apoditero* suppositū est sphaeristeriū: qd̄ plu-
ra genera exercitacionis: pluresq; circulos capit. *Sz*
in p̄mis ad exercitiū pile deputat⁹: e quā greci *σφαί-
ρα* appellāt. *Ἡ σφαῖρα* ἰω significat pila ludo. *Lā-*
pid. *Dost* lectionē operā palestre: aut sphaeristerio
aut curui: aut luctaminibus mollioribus dabat.

Sphaeromachia: pile lusie ceratmē: sphaerica circula-
ria figura dicta est.

Sphingis vel gos: e *Sphingū:* animal *ethyopie* pro-
digiosum ad hominis speciem accedēs solo pilo que
fuscum habet et similitudine seram assimilāt: habet
geminas mammas in pectore: vt inquit *Pl.* lib. viii.
a stringēdo dicitū: hoc est *απο του σφινγερ.* *Hic*
cū hoibus offerē si illū p̄sentiat: saluat. *Si* dō bestia
prius hominē senserit: pdit homo. *Albertus magn⁹*
li. xxi. *De* aialibus inter simiarum genera enumerat
sphinga insignē duab⁹ i marila maculis nigricantib⁹
cauda coloris subnigri oblonga. *Solinus.* *Inter* si-
mias habent e sphinges villose comis: māmis p̄mi-
nentibus: dō ciles ad feriatas obliuionem.

Sphondyliū: interno diū seu vertebrum spine dicitur: e
Sphondylus penul. pdu. *Sunt* autem decem e se-
prem sphondyli. quoz. xxi. spinam faciunt: reliqui dō
lumbos. *Sunt* e qui sphondylos dicant cubos. *Se-*
neca e *Dacro.* videntur accipere. p quodam p̄fictis
genere: que iuniores *Schynalū* dicitant. *Sphondy-*
lus etiam verticulin dicitur appositum fultis: vt nen-
do melius vertatur.

Spica ce. e spicus et spicum dicitur cum per culmi folli-
culum. i. extremum tumorem aristę adduc tenues in
modum spiculi eminent. *Ab*stusue tamen e de matu-
ris frugibus dicit: et de quocūq; acumine ad spice si-
militudine facto. *Dicta* spica a spe: vt inquit *Varro.*
Mam cū fruges in spicam erit: spem p̄bet hoibus.
Spica in hordeo e tritico tria habet cōnēntia gra-
S 2

num/glumā: arisf. Sciendū est a spicus vtrūq; numerū esse: a spicū tāū singularē. Lice. in aratro. Spicum illustre: ferens insigni corpore virgo.
Spica mutica: que nō habet arisfam. Arisfe enim quasi cornua sunt spicarum.
Spiceus a um: qđ ex spicis est. Tibul. Flaua ceres tibi sit nostro de rure corona spicea.
Spicilegium: collectio spicarum. Varro. Ad cozbem melle facta spicilegium ventre oportet; aut domi legerē stipulam.
Spico as: spicas emitto. Pl. lib. xviii. Grana in stipula crinito textu spicatur. An suspico as: penul. pdu. qđ est ad spicarū similitudinē inchoo vel fodio. Hinc spicatus a um: qđ habet spicas. Idē lib. xxi. Aliud rur- sus spicatarū genus herbarum.
Spiculum lancea breuis: seu vt Aegē ait: telum missile cuius ferrū est triangulū vnciarū nouē: hastile peduz quinq; et semis. Antiqui pilā neutro genere vocauerūt. Accipit et p sagitta. Virg. Spicula pueris fugie- na dirigit arcu. Aliqñ dicit sagitte ferrū: seu cuspis ipsa et acule: vt sunt spicula sagittarū et aculei apud. Lur- tius. Alexander sagitta ictus est: qđ in medio crure re- liquit spiculū. Virg. de Apib. Et spicula ceca relin- quūt Ariste venis. Dicitur spiculū a spicarū specie.
Spiculo as: cupidē auo. Pl. lib. xi. Zelū sō pfodien- do tergoi quo spiculauit ingenio.
Spiculator es dicitur farsellites principū a spiculis qđ gestat. Lor. Tacitus Dilapsis spiculatoribus cetera cohortis non aspernata concionantē. Quidā etiā acci- piunt spiculatorē p carnificē.
Spinus: pyrozi seu puzoz arbor: qđ spinis referta sit. Virg. lib. iiii. Beoz. Edurāq; pyrum et spinos iam pruna ferentis.
Spina: sentis qua pungimur. Hinc spineus a um: vt co- rona spinea: qđ e spinis facta est. Spinolus a um: spi- nis abundās. Spina etiā dicit a collo vsq; ad natus fieri de pila: qđ qñ vallis ē inter colles qđ vocāt doctis Pl. li. xi. Spina lūbus ostea s; tereti structura p me- dia foramina a cerebro medulla descendēte: esse ei na- turā quā cerebro colligat qñ preterui eius mēbrana nō incisa statim expiret. In spine igit parte supioze scapula: lateribus doctis qđ oia dicunt terga.
Spinter: fibula in humeris: aut armilla vt inquit; Pl. Plau. i. Henc. Iubeas spinter nouū recōcinari. Hoc armille genere mulieres vrebāt brachio sūmo sinistro: solisq; feminis decorā fuisse velle lōge lateq; diffusam ad vinas cruraz ab oculis defendendas
Spintrie dicitur sunt reptozes monstrofe libidinis no- uis concubitus. Sue. in Liber. Donstrofiaz cōcu- bitus reptozes quos spintrias appellabat.
Spirillum: barba capre.
Spire sunt reuoluciones siue circuli qui in seipsos non recurrūt. Hinc in ornamentis capitis matronarū: et in serpētib; ē spira cū se i girā voluūt. An et p serpē- te qñq; ponit. Pl. li. ix. Lollia paulinā qđ fuit Cai p n- apis matrona vidi smaragdīs margaritisq; operaz alterno textu fulgētibus toto capite crinibus spiris auribus collo monilibus digitis. Virg. li. v. Beoz. Nec rapit immēsos oibes p humū neq; tāto Squā- me in spirā tractu se colligit anguis. i. i. circū. Et li. v. En. Spiritalq; ligat igitib; et tā bis mediū Amplexi Ser. Spiritus nodis. An et bales colānarū spirulas dicit. Mā pprie spira est volubilitas funiū puta cuz funis nautic; in orbē cōuolūt ē. Itē spira d; funis qđ a pileo ad fauces distēdit et sub mento alligat. Iuue. de faucib; aurea cū se Nozigat: et lōgo iactet spira galero. Itē d; bāsis colāng vni; tori aut duoz. Pl. In ephēse Diane ede primū colānis spire subdite et capitella addita. Itē spira genus operis piltoz. En- nius etiā spiram hominū multitudinē vocauit.

Spiro as: exhalo. Pl. Nec duo genera fistulis spirāte qđ ad pulmonē prinēt. Aliqñ spirare est emittere et sic construit cū accō. Virg. Ambrosiosq; conq; diuinum a vertice odorē spirauerē. L. oli. j. Reliquisq; un- mundicijs retrā odorē spirantibus. Si autē de mor- te sit sermo: abolutū est. Quis verbū cōposita sunt Spiro: Lōspiro: Espiro: Inspiro: Anterpiro: Pro- spiro: Respiro et Suspiro.
Spiritus balitus. Idem enim sunt spiritus: balitus et anime. Pl. Anime leonis virus graue: vti pestilēs hominis tñ anima infici voluit pluribus modis. Ali- quando etiam spiritus dicit ventus.
Spirituale: et p syncopen spiritale: qđ est spiritus.
Spirabile: vitale quo spiramus. Virg. lib. iiii. En. Per- sydera testoz Per fūgos atq; hoc celi spirabile lumē et icero tñ spiritabile dixit in libro de natura deoz.
Spiramentū est p qđ exiit spiritus. Virg. lib. iiii. Beoz. In tectis ceratim tenuia cera spiramēta linunt.
Spiraculū idem qđ spiramentū. Virg. Seui spira cula- ditis. Hiero. in Sen. posuit p ipso spirita. Et inspi- rauit in facē eius spiraculū virg.
Spiracus: quasi pumularis: aut cohortis sfectus.
Spirus a um. puz densum significat: a sepiū densitate. Virg. Scrobib; supabit Terra spissus ager. Aliq; significat tardā. Plau. Spissum: hoc est amanti di- cere veniet. Idem. Quia qđ bene pmittit haruspiz- ces: spissē euentid qđ male pmittit pferentaneuz est. Hinc Spissitas: et spissitudo.
Spisso as: spissum facio. Quis cōposita sunt: Inspisso et Conspisso: quod est totum simul densio. Col. libro viii. Atq; vbi duratus est: vehemētius sinitur: vt cō- conspissetur caesus.
Splen dicitur qui et splene laborat.
Spleniū: vt Jul. pol. inquit: est caput splenis pinguis. Hinc splenia velut p similitudinē dicunt facta expā- no laneo vel lineo qđ ad curā cōpositis supiponi solēt Pl. Supiponi oportet spleniū e melle decoctum
Splendeo es: dui. luceo. An splēdeco is: splēditus sio Apul. Cum iam auroza splēderet. Quis com- positum est Resplendeo.
Splendor: lux p translationē ponit p decore dignitate gloria. An splendor: nota: splendor: familie splendor virtutū: hoc est claritas.
Splēditus a um: clarus fulgens. Et splēditū dicuntur qui opas suas ad libertatē cōuertūt. Ecōuerso Sor- didi auari. Hoza. Quatinus id facis vt quidā memo- ratur athēnis Sordidus ac diues. Et alibi. Obijcet nemo sordēdit est auariciā.
Spolio as: puuo. Tractus a militibus. Spolia em di- cunt quecūq; hosti detrahunt. Terē. in Decy. Quin spolia mutes laeres. Hui; cōposita sunt. Despo- lio Dispolio varie. spolio. Amb. Hui; autē dispoliā qđ accepim; indumēta grē spūalis. Et spolio pfecte spo- lio: vt apđ aplz. Espoliātea veterē hoies idūte nouū
Spoletium cū ante um: ciuitas in vmbria qđ nūc duca- tus spoletin; dicit nō spoletan;: sicut ab Aretio are- tinus. Bar. De spoletinis que sunt cartosa lagenis Valueris qđ si vna salerna bibas. Sic L. lib. de clari oratorib;. P. Conutiū spoletinū dicit.
Sponda: latus lecti. Hāz sponde sunt tabule qđ vtrinq; lectū sustinēt. Bar. Nec nudū sponda grabati.
Spongia: apud antiquos in vsu erat terēdarū mensa- rū: adhibebaturq; ad obsecna emādāda. Bar. Hec tibi forte dat terēdarū spōgia mēsis. Sen. li. r. eplaz Quis e germanis lignū id qđ ad emundanda obsec- na adherente spōgia totū in gulam farsit: et in pcedu- sis faucib; spū emittit. Accipit et spōgia p asparagi

latius radice: vt apud Pli. z Col.
Spondeo es: spondo sponsum: Et in dictione De
 spondeo. Eius coposita sunt Conspondeo. Ande ve
 teres consponso dicebant fide mutua obligatos: et
 Consponsores: sibi inuicem pmittere. Cic. Lept.
 De negotio tuo q sponsores pro Pompeio: si Gal
 ba consponso tuus redierit. Despondeo z Respon
 deo: de quibus alibi.
Sponso as: frequentatiuum: a quo Desponso as z De
 sponso aris.
Sponso non solum pmissio dicitur: sed etiam actionis
 genus est. Laper. Religione sancitur spondeo at spon
 so pna. Paulus iure consul. Sponsonem dici affir
 mar: non solum que per sponsum interrogatione fit: sed
 etiam omnem stipulationem pmissionem z sponso p
 fideiussoze quandoqz ponit.
Sponso us. Sponso: Ser. lul. Si post eas stipulatio
 nes vto: non dabat: qui stipulabatur ex sponso age
 bat: iudices cognoscebant.
Sponso a um: participiu. Terent. in Lu. Scis sponsoz
 mihi? Et deest esse.
Sponso salis et hoc sponsole qd ad sponsonem pertinet.
 Ande sponsole dies dicit quo puella pmitit.
Sponso alia orum: pmissio siue contractus stipulationis
 futurarum nuptiarum. Sponso alia hoc modo fiebat.
 Qui vxorem ducturus erat: ab eo vnde ducenda erat
 stipulabatur ea in matrimoniu ductu iri. Qui datu
 rus erat eidem spondebat daturu. Is contractus sti
 pulationu sponsole dicebat sponso alia.
Sponso us: pes duabus syllabis longis constans. Le
 gitimus pes qui in heroico versu omne sibi vdicat
 locus: licet raro quinto loco reperiat. Dicitur q in
 sacrificijs z libamentis eo maxime vterentur. Nam
 orosy An libamentu fedulus ac sponsole significat.
Sponso dylos est qui in ima parte fusi apponitur: vt fz
 mine melius nere possint: a cuius similitudine callus
 siue caro interior omnium ostreorum sponso dylos dicit.
 Dar. p aialiu officialis in Sagra. lib. vij. Rosos te
 penti sponso dylos sinu condit. Est z salamentu genus
 sponso le apud athenijs: z nome piscis apud Pli. in
 sectu apud Aristotelle. Pli. li. xvij. Nullu aial radi
 ces a nobis dicitur attingit excepta sponso yle q oes p
 sequit. Venus id serpens est. Atheniens id qd in ca
 pite inugila echinata specie conspiciamus sponso dylos
 tradit appellari. Sed z calculus gneus quo suffragia
 sua iudices athenis dabant: sponso dylos vocabat: vt
 est apud Julium pollucem.
Sponso aduerbiu significat naturaliter: vt multe arbo
 res sponte nascunt. i. naturaliter z no ab hominibus
 fate. Aliqñ significat sine requisitione: vt sponte ad te
 venio. Lapis nonnunqz noiat z in ablo tm: vt sponte
 mea: spote tua. Virg. Spote sua sandyr pascetes ve
 stiet agnos. Ande Spotaneus a um: qd est volunta
 ris: aut naturale. Amb. Terra aut spotaneos fructu
 germinat: aut creditas vberioze cumulo refundit.
Sponso os grece: latine semen dicitur.
Sponso ades: insule quedā circa creta in mari Carpathio
 sicut Strabo. i. scribit: dicit q in mari sparce sine sunt
 autē harū noia Hellene. Dbo cusa. Decaria. Schi
 musa. Dolegradus. Thera. Anapbe. atypalca. La
 gusa. Ion: vbi sepultus fertur Homerus.
Sponso que z sponsole: aut a sparto herba que frequēs
 apud hispanos nascitur: aut ab asportando: vasis ge
 nus quasi fiscella. Sal. lib. vi. E muris canea spon
 sole dimitebant. Et qm in sporis pecunia: qñqz etiaz
 cibis in quotidianu vsus deferri solebat: mō p distri
 butioe ad plm: mō p pisa cibis sumit. Sue. in clau.
 Exhibuit annuertariu in castris ptozonia sine vene
 ratione apparatus iustā atqz legitimū in septis ibi
 et extra ordinariū z breue dierū paucoz. Ad qz ap

pellare cepit sponsole: qz primū daturum se dixerat:
 velut ad lubitā dicit qz cenulā imitare se populum.
 Idē dicit Heronē cenas ad sponsoles reuocasse. i. ad
 parua conuiuia. Juue. Nonne vides quāto celebret
 sponsole fumo? Erat z sponsole locus in atrio domi:
 vbi pponabant eo die q dono danda erāt. Dimiu
 tuū a sponso est sponsole: a quo fit sponsolella.
Sponso ma: sordes earū rerū a quibus euicif. Virg. Spon
 mas salis gre ruebant. Ande spumeus z spumolus.
Sponso mo as: spumū facio: a q Despumo: de quo alibi.
Sponso is: spui: spū saluū emitto. Virg. lib. iiii. Geoz
 Māz alie turpes horēt ceu puluere ab alco: Cū ve
 nit z terram sicco spuit ore viator Aridus. Quis
 composita sunt. Cōspuo simul spuo vel aliqñ sēdo.
 Lactā. lib. iiii. Post hec cōspuerūt in facie ei. Plau.
 Ab oibz derisus atqz spur. Despuo: Espuo: inspuo
 in aliqñ spuo. Pli. lib. xij. Tradūtz cōmanducata
 ea si inspuat mori serpētē. Respūo repudio: z quall
 cuz spūo per contēptū reuicio. Lactā. li. j. Māc totē
 opinionē quasi a poetis confictā Salustius respuit.
 Spūo as frequentatiuū. Plau. Nam illic isti q spūa
 tur interdū moribus venit.
Sponso ut: salua: qd a pus descendit. Dicitur z spūus us.
 Lactā. lib. iiii. Dabūt autē deo alapas manibus ince
 stis: z impurato ore expuent venenatos spūus.
Sponso utamen: idē qd spūum. Hiero. in lib. Judi. Quō st
 rumpat quis filiū de lupa rozzū spūamine.
Sponso uacten: quidaz interpant amatoz. Hiero. lib. de
 viris illust. Vbi de diuo Luca agit. Sed z Tertulia
 nus vicinus eozū tēpōz refert peshyterū quendam
 in asia στωλακίη. i. amatoz pauli cōiuctū apd
 Ioannē q auctoz esset libri: z confessum se hoc pauli
 amore fecisse loco excidisse.
Sponso urcus a um: qd est impurū: obscenū: lutulētū: a spūe
 do dicitur: q tale fit vt de eo spuat. Plau. Tot no
 ctes reddat spurcas quot puras habuit. Aliqñ ponit
 p sēdo. Apul. Tam multe res spurce z graues na
 res infestāt. Aliqñ p vehementi: aspo. Cic. Sacrate
 tēpēstate spurcissima. Col. Atqz in his ipsis habere
 cognitū qd recularer collis: qd cāpēstris positū: qd
 humidū z gramiolus: qd sic z spurc ager. Aliqñ p
 seuo z sanguinario. Vir. Spurc gladiator z carnifer
Sponso urcia z spurciciae imundicia. Lucre. lib. vi. Et cō
 tra nobis cgnante reterrima cū sit spurciciae eadem
 portis hec munda videtur.
Sponso urco as: sēdo vitio. Celsus iurecō. Cum eo agi posse
 aquilia qui vinū spurcauit: vel effudit: vel acētū fecit
 vel aliquo alio mō vitiauit. Plau. Spurcat nallum
 odoze illuribili. Antiq spurcū vinū dicebant cū aqua
 mixtū: tanqz nō amplius purū foret: aut igne calefa
 ctum: aut mustū anteqz defereuclat. Ande sic cōposi
 tum. Conspurco. Col. lib. iy. Nam supulsiens autis p
 luue ventris cibos z aquā conspurcat.
Sponso urus: incerto patre natus: ab σπειρην. seminare
 quia nihil habet a patre nisi semen. Ande spurios
 versus dicim? alterius aut incerti auctozis. Aufoni?
 Quis notas spuris versib? apposuit. Ser. Spuri
 dicit qui ex muliere non nota ortus est. Sabini nāqz
 pudenda mulieris sponso dicunt.

S Ante Q

Squallo r: inquinatio: sordes. Bel. In corpōib? incul
 tis squamosis alta cōgerie sordū squallo appellabaf
Squallo idus: sordidus: incultus. Ande ager nō aratus
 squalidus dicit. Aliqñ ponit p sēdo. Virg. Alter
 erit maculis auro squalētibz ardens.
Squallo es: lura: a squamarū crebritate z asperitate di
 cum. Ande z squalēs p fulgenti pleno diuice bono
 rato abundātiqz ponit. Quicqz emi nimis inculcatū
 oblitūqz aliqua re erant vt inciteret videntib? horū
 S 3